

ט"ו בשבט – ראש השנה לאילן

החקור בתלמוד

ארבעה ראשי שנים הם. באחד בניסן ראש השנה למלכים ולרגלים. באחד באילול ראש השנה למעשר בהמה. רבי אלעזר ורבי שמעון אומרים, באחד בתשרי. באחד בתשרי ראש השנה לשנים ולשמטין וליובלות, לנטיעה ולירקות. באחד בשבט ראש השנה לאילן, כדברי בית שמאי. **בית הלל אומרים, בחמשה עשר בו:** (מסכת ראש השנה, פרק א, משנה א)

החקור בתורה

"עשר תעשר את כל תבואת זרעך היצא השדה שנה שנה" (דברים י"ד כ"ב). מכאן שהיה צריך לקבוע את היום בשנה שבו מתמלאת שנת מעשרות חדשה לגידולים חקלאיים בארץ ישראל. חז"ל קבעו לפי בית הלל: **ט"ו בשבט** כראש השנה לאילן (מסי ראש השנה א, א).

מנהגי ט"ו בשבט

עם עליית המקובלים יוצאי ספרד ופורטוגל לארץ ישראל, קיבל **ט"ו בשבט** את תיקונו בלוח המועדים שלנו. **האר"י הקדוש** (רבי יצחק לוריא אשכנזי), עמד ותיקן **יום אכילת פירות** מארץ ישראל. למידע נוסף, ראו בקישור של משרד החינוך – ד"ר יואל רפל:

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Moe/TuBishvat/seder/Mavo.htm>

סדר ט"ו בשבט

הספר **חמדת ימים** עשה פרסום רב לתיקון זה ואף קבע את מתכונתו הדומה לסדר ליל פסח, ונדפס בקונטרס נפרד בשם **פרי עץ הדר**. למידע נוסף – ראו ערך **"ט"ו בשבט"** [בויקיפדיה](#)

ט"ו בשבט תר"ן 1890 – ט"ו בשבט תשע"ז 2017

היה זה הרב **זאב יעבץ** זצ"ל, שנטע לראשונה עצים לפני 127 שנים ביום **ט"ו בשבט תר"ן** – 1890 בזכרון יעקב. ברבות השנים, המנהג הזה הפך לנחלת הרבים ובזכות **קרן קיימת לישראל**, שאימצה וטיפחה את המנהג היפה הזה – נשתלו עד היום למעלה מ-240 מיליון עצים בכל רחבי מדינת ישראל.

 <p>לצפייה ולהורדה של החוברת הנדירה במלואה "ראש השנה לאילנות" מאת הרב זאב יעבץ, הקליקו כאן</p>	 <p>אסף ידידיה לגדל תרבות עבריה חייו ומשנתו של זאב יעבץ מוסד ביאליק - ירושלים הרב זאב יעבץ</p>	 <p>עצרת ט"ו בשבט בכפר יעבץ, תשע"ד</p>	 <p>הרה"ג הרב דוד לאו שליט"א, הרב הראשי לישראל – נוטע עץ בכפר יעבץ, ט"ו בשבט תשע"ד</p>
---	---	--	---

"הרב **זאב יעבץ** זצ"ל, מראשי המייסדים של תנועת המזרחי – מרכז רוחני, היה מחלוצי המחדשים של ט"ו בשבט כחג ארצישראלי מיוחד הקשור להתיישבות המחודשת של עם ישראל בארצו. כבר בתכנית הלימודים, שכתב בשנת תרמ"ח – 1888 עבור בני המושבות החדשות בארץ ישראל, הציע **לציין מחדש חגים** שנחוגו בעבר לזכר **מאורעות היסטוריים** בעלי **חשיבות לאומית**...". (מתוך ספרו של ד"ר אסף ידידיה **לגדל תרבות עבריה: חייו ומשנתו של זאב יעבץ** – ירושלים, מוסד ביאליק, תשע"ו. הקליקו [כאן](#) למאמר המלא)

תפילת הנוטע

הראשון לציון הרב בן ציון מאיר חי עוזיאל הרב הראשי לישראל (בין השנים תרצ"ט – תשי"ג), חיבר לראשונה את תפילת הנוטע המעניקה מימד רוחני לחוויה הישראלית של נטיעת העצים בט"ו בשבט – ראש השנה לאילנות.

<p>העמק שְׁרָשִׁיָהֶם וְגֵדֵל פְּאָרֶם, לְמַעַן יִפְרְחוּ לְרִצּוֹן בְּתוֹךְ שָׂאֵר עֲצֵי יִשְׂרָאֵל לְבִרְכָה וּלְתַפְאָרָה.</p>	<p>תְּפִילַת הַנוֹטֵעַ הרב בן ציון מאיר חי עוזיאל זצ"ל</p>	
<p>וְחִזְק יְדֵי כָל אַחֲינוּ הַעֲמֵלִים בְּעִבּוֹדַת אֲדָמַת הַקֹּדֶשׁ וּבְהַפְרָחַת שְׂמֵמָתָהּ. בְּרַךְ ה' חֵילֶם וּפְעַל יָדָם תִּרְצָהּ.</p>	<p>אֲבִינוּ שְׁבַשְׂמִים, בּוֹנֵה צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם וּמְכַנְנֵן מַלְכוּת יִשְׂרָאֵל, הַשְׂקִיפָה מִמְעוֹן קֹדְשְׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם וּבְרַךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְאֶת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתְּ לָנוּ כְּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבוֹתֵינוּ.</p>	<p>הראש"צ הרב בן ציון מאיר חי עוזיאל זצ"ל – הרב הראשי לישראל, שחיבר את "תפילת הנוטע", נוטע עץ בכפר יעבץ בט"ו בשבט תש"ב 1942</p>
<p>הַשְׂקִיפָה מִמְעוֹן קֹדְשְׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם וּבְרַךְ אֶת עַמְּךָ אֶת יִשְׂרָאֵל וְאֶת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתְּ לָנוּ כְּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבוֹתֵינוּ. אָמֵן.</p>	<p>רְצֵה ה' אֶרְצֶךָ וְהִשְׁפַע עֲלֶיךָ מְטוֹב חֶסֶדְךָ. תֵּן טַל לְבִרְכָה וְגִשְׁמֵי רִצּוֹן הוֹרֵד בְּעֵתֶם לְרוֹת הָרִי יִשְׂרָאֵל וְעַמְּקִיָּה וּלְהַשְׁקוֹת בָּהֶם כָּל צְמַח, עֵץ וְנִטְעוֹתֵינוּ.</p>	

את תפילת הנוטע בעברית ובאנגלית ניתן להוריד מהאתר שלנו, כאן.

ברכת האילנות

<p>קברו של מנחם אוסישקין – יו"ר קק"ל 1923-1941, במתחם מערת ניקנור</p>	<p>ברכת האילנות ברחבת מערת ניקנור – הגן הבוטני, האוניברסיטה העברית, הר הצופים ירושלים, במעמד הראש"צ הרב שלמה משה עמאר שליט"א – הרב הראשי לירושלים</p>	

ט"ו בשבט הגיע – חג האילנות נטיעה וירטואלית ביערות קק"ל

<p>קק"ל קק"ל - JNF</p>		<p>ט"ו בשבט תשע"ז יוני, 2016</p>
<p>"על כן, אני מזמין אתכם ואת בני משפחותיכם לקחת חלק בפעילות הענפה שמקיימת קק"ל בט"ו בשבט. באמצעות האתר שלנו ניתן לבצע מכל מקום בעולם נטיעה וירטואלית שבסוף התהליך הופכת לנטיעה ממשית ביערות קק"ל. אני מאמין כי כל עץ שאתם נוטעים הוא חוליה נוספת בשרשרת הדורות של הגשמת החלום הציוני ובנוסף מהווה תרומה משמעותית לשמירה על הסביבה של כולנו. בעיני, אין מעשה מספק מזה."</p> <p>דני עטר – יו"ר דירקטוריון קק"ל</p>		<p>ברכה לט"ו בשבט</p> <p>ט"ו בשבט הוא חג המסגסג בחיבו את פכול החלקים המרכיבים את המדינה כנס ופולחן. הוא מסמל בצורה המהוללת ביותר בין הדת והמסורת היהודית לכינון בין העם היהודי למדינת ארץ ישראל ובין האדם לטבע. כך היה מסורת יומיו של התנועה הציונית, כך המשיך להיות מאז הקמתה של מדינת ישראל וכך זה גם בימינו.</p> <p>אני נעזר בטובה האילנות בין הדת והמסורת היהודית לעבודת אדמתה של ארץ ישראל מתפילת הנוטע המרעננת שחיבר הרב בן ציון מאיר חי עוזיאל זצ"ל. הביתנו שבעולם מביא עין ויחסימים ויפנו פתוח ישראל. השקופה שמעון קדושה מן השמים ופיר את עץ וירדאל ואת הלבנים טעם נחם לנו משה נביעת לאבולות. הנה ה' ירדל וישפט עליו טעם חפזו. מן עיר ברכיה ונעטו מן הירח פתח קמות כהן ייראל וקטקית וקטקית פתח קד עטמ, ער וקטקיתו.</p> <p>כמו שהתחיל על עבודת האדמה מגיל צעיר, אני נאה למסור היום בראות הקרן הקיימת לישראל, לנו המיישם הילה לפעשה למורד כל ימיה השנה ובספר מאה כפרו בטבלת את ערכי האדם האחרון. עבודת האדמה והשקיה עליה. זו בעיני הדרך החינוכית הטובה את הנושאת ולמדי אלה. אני כל התקוות והתרגום שמרכיבים את מדינת ישראל וזמנם והמודר.</p> <p>יערות ארצנו הם הריאות הירוקות של כולנו. בני השאדם זוכים לריאות על מנת לנשום ולחיות, כך ישראל זוכה לשימור מורשתם על מנת לנשום על האוויר הטהור. אין עובדה רחוקה על עניין שימולי, כפינו בו תחת זרועות האוויר נמצאת בעלייה ממדומה ואין בנה קורבנות רבים, השטחים האחרים הם אתר המאגזים את המבט הזה. קיימי, שטלה מיל 2400 מיליון בעם הארץ המוסר, המסור שמעית זאת הריאות חוד תחת בינה על הסביבה והשמירה על השטחים זוכים למען כל אזרחי ישראל.</p> <p>על כן, אני מזמין אתכם ואת בני משפחותיכם לקחת חלק בפעילות הענפה שמקיימת קק"ל בט"ו בשבט. באמצעות האתר שלנו ניתן לבצע מכל מקום בעולם נטיעה וירטואלית שבסוף התהליך הופכת לנטיעה ממשית ביערות קק"ל. אני מאמין כי כל עץ שאתם נוטעים הוא חוליה נוספת בשרשרת הדורות של הגשמת החלום הציוני ובנוסף מהווה תרומה משמעותית לשמירה על הסביבה של כולנו. בעיני, אין מעשה מספק מזה."</p> <p>דני עטר – יו"ר דירקטוריון קק"ל</p>

לקישור הקלק וטע – אתר הנטיעות הווירטואלי של קק"ל קיימת לישראל :

http://salkkl.kkl.org.il/haklek_veta/knisa_haklekveta.aspx

לתשומת לבכם: נטיעות ט"ו בשבט תתקיימנה השנה – תשע"ז, ביום שישי י"ד בשבט 10.2.2017.